

Տարեկան գինը 10 լուրջի. Կէս տարվանը 6 լուրջ.
Առանձին համարները 5 կօպէկով.
Թիֆլիսում գրվում են Խմբագրատան մէջ.
Մէր հասցէն. Տիֆլիս, Ռեդակցիա „Մշակ“.
Կամ Tiflis, Rédaction „Mschak“.
Տ է լ է Փ օ ն № 253.

ՄԱԿ

604 Ա. ՀԱՅՈՒԹԻԿԻՆ

Զօրաբանակների շարժումները. — Ն
ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Մամուլ. Ներքին լուրեր
ՏԱՔԻՆ. ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Պատերազմի լուր
անորդի հարկ. Արտաքին լուրեր. —
ԳԻՐՆԵՐ. — ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. —
ՍԻՐԱԿԱՆ. Տիրչառական արշաւանքը:

ԶՈՐԱԲԱՆԱԿՆԵՐԻ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

Այսօրվայ հեռագիրները ցոյց են
իս, որ ոռւսական և եապօնական
երը միմեանց մօտեցել են և ըն-
ան մէջ են զանազան կէտերում։
Քքրական է թէ ինչ ճանապար-
ն շարժվում զօրքերը և այդտեղ
ն տեղի ունենալ հակառակ բան-
ն ողհարումները։ Օգտվելով „ԽօՏ“
Եկեղեկութիւններից, մենք կարող են-
որդեկել, որ Լաօսեանի ոռւսաց զօրքը
վում է դէպի հարաւ թշնամու-
սկ, գեներալ Կուրօկիի վլխաւոր
ր գտնվում էր Սիւյեան քաղաքու-
ում է այդտեղից դէպի ոռւսաց
ուրական զօրքի աջ թեր երեք
արհեստով 1) դէպի Խայչէն, 2)
աշխաչո և 3) դէպի Գայչժօռու։

Առաջին ճանապարհը, որ տան
դէպի Խաչէն, գժուարութիւններ է
կայացնում բազմաթիւ լեռների պա-
ռով, որոնցից ամենախոշորն է Դ
բարձրութիւնը: Այդ տեղերով թնդ
ներ և ուրիշ ռազմամթերք տանելո
մար անհրաժեշտ են բանարըներ,
կային ոյժի աջակցութիւն: Այսօրվ
ռազրից տեղեկանում ենք, որ եա-
ցիները արգէն գրաւել են Դալինի
բաւթիւնը և ուրեմն մինչև Խաչէն
ցել է մօտ 40 վերսա տարածութիւ-

ԲԱՆԱՄԻՐԱԿԱՆ

ՏԵԲԵՏԻ ԱՐԴԱԿԱՆՔԻ ԱՌԴԹՈՎ.

Տիրէտը քաղաքական կախումն ունի Տ
տանից և այդ կայսրութեան մի մասն
ուում: Երկիրը կառավարվում է չինակա-
տօնեայի միջոցով, որը գալայշ-լամայի
բազոյն խորհրդի անդամներից մէկն
մարփում լայն իրաւունքներով: Առան-
հաւանութեան և վաւերացման ոչ մի օ-
րութիւն չէ կարող գործադրական բնա-
թիւն ստանալ և իրագործվել: Նոյն ի-
լայշ-լամայի ընտրութեան վերջնական
նրան է պատկանում: Սակայն չինակ-
ատիշանութիւնը գուտ պլատօնական
որութիւն է կրում և սահմանափակվում
է պատակութեան արտայայտութիւննե-
այն տեսական համոզմունքով, թէ Տիրէ-
ճառականութեան 9հաստատանի ձեռքէ:

Տիրէտը իր բարձրաւանդակների արութիւններով բաւական կենդանի վականութիւն ունի: Երկրի աշղիւնաբերութործոններն են մետաքսի և բրդի գործներ, ակնագործութիւն, երկաթագործութեզները, պորթեգործութիւն, սուկուն համբելի շահագորթիւն: Տնտեսական կեանքի մէջ զգալի կատարում անասնապահութիւնը և հոծութիւնը: Արտահանելով իր այս արները, Տիրէտը փոխարէնը ստանում շաքար, եկեղեցական անօթներ և ծիրականաւորապէս լինասան մեծ մուտքութաւորների քարավանից, որոնց համարեա թէ չէ ընդհատվում: Վերջին գամանըը աւելի քան նպաստաւոր առաջէս զի անգլիական կառավարութիւնը վէր դրանից, և ահա հօթանասնական կանին եւրօպական կրթութիւն ստացած լիսական հնդիկները ուխտաւորների և

Երկրորդ ճանապարհով եապօնական
գօրքի համար մեծ դժուարութիւններ
պէտք է ներկայացնէին Ֆէնշուլինի լեռ-
նաշղթայի բազմաթիւ կողերը։ Եապօնա-
ցիները, ինչպէս ցոյց են տալիս հեռագիր-
ները, կարողացել են գրաւել Ֆէնշուլինի
նի բարձրութիւնը։ Այդաեղից միայն Դա-
շիչաօ նոյնպէս մօտ 40 վերստ տարա-
ծութիւն է։ Դաշիչաօ գտնվում է երկա-
թուղու գծի վրա և այդ կէտից թէ մինչև
ինկու և թէ մինչև Գայչժու քաղաք-
ները 27-ական վերստ է։

Վերջապէս երրորդ ճանապարհը, որ
նոյնպէս անցնում է լեռնոտ երկրով, ու-
նի դժուարանցանելի Չապանլինի բարձ-
րութիւնը։ Այնտեղից մինչև Գայչժու
նոյնպէս մօտ 40 վերստ է։ Ճանապարհնե-
րը այնքան լաւ են, որ կարող են փո-
խադրվել թնդանօթներ և մթերքներ։

Եւ այդպէս մենք տեսնում ենք,
որ կուրօկիի գօրքը առաջ է գնում երեք
դժու, որոնցից ծայրագոյնները 40 վերստ
հեռու են միմեանցից։ Կուրօկիի գօրքը
առաջ շարժվելով սպառնական դիրք է
բռնել ոռւսաց մանջուրական բանակի
դէմ։

Մենք յայտնել էինք, որ ոռւսաց գօ-
րաշարժերը նպատակ ունեն բաժանել
կուրօկիի և Օկուլի գօրաբանակները մի-
մեանցից և կզզիացնել իւրաքանչիւրին
Յամենայն դէպս մի բան ստոյգ է, որ
ոռւսաց գօրքը մտել է անմիջական ընդհա-
րումների շրջանը բոլոր կէտերում։ Վեր-
ջին տեղեկութիւնները ցոյց են տալիս,
որ Լաօեամը դատարկել է և գօրքը
շարժվել է դէպի հարաւ, որտեղ ամեն օր

ուականների անունով Տիբէտ ուղարկվեցին յա-
տուկ յանձնարարութեամբ ուսումնասիրել երկ-
րի գիրքը: Եւ իրօք, հնդիկները լաւ ուսում-
նասիրեցին Տիբէտը և մեծ տեղեկութիւններ
ժողովեցին. Սրանցից երեքը—Նային-Սինդ,
Կիշև-Սինդ և Սարատ-Զանդրա-Դաս—Տիբէտի
նկարագրութիւններն են կազմել և նոյն խոկ-
գաղանի կերպով Լհասսայի յատակագիծը:
Անգլիացիններից յետոյ Լհասսա եղել են և մի-
քանի կրթված ուսումնական բուրեատներ,
որոնք նոյնպէս լաւ գիտողութիւններ են արե-
և լուսանկարչական հետաքրքիր տեսարաններ
են գուրս բերել:

Սովորաբար տիբէտցիններին մօնոլական
ցեղին են վերագրում. սակայն անդրօպօլօգ-
ները պնդում են, որ զանազան ազգերի տի-
պերից են բաղկացած նրանք: Ժողովրդի ստոր-
դասակարգը, ըստ եւրօպական հասկացողաւ-
թեան, շատ տգեղ է, այն ինչ բարձր դասա-
կարգի մէջ պատահում են գեղեցիկ և նոյն խոկ-
սպիտակագոյն մարդիկ:

Տիրէտի բարձրաւանդակ մասերում ապրող
ժողովուրդը թափառական կեանք է վարում և
բացառապէս անամնապահութեամբ է պարա-
պում, իսկ աւելի ցածր տեղերում նա հաս-
տատաբնակ է և պարապում է հողագործու-
թեամբ։ Այս ցածր տեղերի մասին գաղափար
կազմելու համար անհրաժեշտ է շեշտել, որ
նրանց ամենասատոր կէտը մօտ 4000 մետրի է
հաւասար — մի բարձրութիւն, որի վրա, ինչ-
պէս մենք յիշեցինք վերև, երկրագնդի և ոչ
մի մասում հողագործութիւնը բերք չէ տալիս
մշտական սառնախանիքների շնորհիւ. սակայն
գոլութեան կոիւը ստիպում է տիրէտցիներին
շահագործել իրանց ամենաբարձր բարձրաւան-
դակները։ Անգլիական հողիկները, օրինակ
4000 մետր բարձրութեան վրա (3,75 վերստ)
ցորենի արտեր էին տեսելու Շատ բնական է,
որ բուն ժողովուրդը աղքատ և տգէտ է, թէն
բոլոր ձանապարհորդները գովում և փառա-
բանում են տիրէտցիների քաղաքավարութիւ-
նը և աւանդական հիւրասիրութիւնը։

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹՅԻՆ

Մ Ա Մ Ո Ւ Լ

Եւրօպական լրագիրները սոր-նոր են ուկը-սում, իրեւ մեծ նորութիւն, նկարագրել թիւրքական սիստեմի այն կարգերը, որոնք վաղոց յայտնի են և շատ անգամ էլ նկարագրված են մամուլի և գրականութեան մէջ՝ Այսպիսի «հին նորութիւններց» մէկը տուել նորերում «Frankfurter Zeitung» լրագիրը որից մի բանի բաղուածներ է անում „Русс-кля Вѣдъ“ լրագիրը։ Գերմանական լրագրեկարծիքով Թիւրքիայում մշտական անբաւականութիւնների զիսաւոր առիթը տասանորդական հարկի սիստեմն է։ Նա ասում է.

Վատ է ոչ այնքան ինքը սիստեմը, որքան նրա գործադրութեան միջոցը և մանաւանդ թիւրք հարկահանների շահամոլութիւնը, անգիտութիւնը և անարդարութիւնը։ Տասանորդները կապատվ արվում են մի տարի ժամանակով, և աճուրդը սովորաբար լինում է մի դատարկ ձևականութիւն, վարչութեան հաճելի մարդը միշտ ուրիշների ցալթուղ է հանդիսանում, թէւ և նրանք աւելի մեծ գին առաջարկեին։ Կապալառուն, ի հարեւէ, աշխատում է հաւաքելիս ուրբանկարելի է շատ ստանալ, որ ծածկէ իր ծախսերը իր համար էլ մի բաժին աշխատէ։ Տասանորդը, այս հանգամանքի շնորհիւ, իրականութեան մէջ զանուու է հունձի կէսը քրիստոնեակ երկրագործերի վերաբերմամբ և ՀՅ-ից քիչ աւելի մահմեդականների վեցերաբերմամբ։ Տարբերութիւնը բացարկվում է նրանվ, որ մահմեդականը կապալառուց պաշտպանված է գատաստանով, իսկ քրիստոնեան-երբէք։ Տասանորդի բաժանումը կատարվում է արագէս։ Կապալառուն ժամանակական արտերում, որնց տասանուրդը նա վերցըել է կապալով և համբուլ է խորձերը։ Այս բանը բատական գիտուած կատարել որովհետեւ ցաշերում զանազան մարդկանց սեփականութիւններն են խառնված իրար հետ, ուստի, երկար ժամանակ չը կորցնելու համար, կապա-

բառուն որոշում է խորձերի քանակութիւնը աչքով
Նրա աչքը այն ժամանակ միշտ անհամեմատ զար-
տեսնում, քան կայ իրապէս: Եթէ գիրլազին հրաժար-
վում է տալ այն, ինչ որոշել է կապալառուն, այդ
այլակերպութիւն և Հնդկաստանում ծագած
բուդդայականութեան գօգմաների զարգացման
մի ինքնուրոյն շարունակութիւնը՝ Մուտք-
գործելով Տիրէո Վ դարում, այս վարդապե-
տութիւնը այնպիսի ինքնուրոյն բնաւորու-
թիւն և զարգացումն ստացաւ, որ Սակի-
Մունի՛ Բուդդայի սկզբնական վարդապետու-
թեան հետ շատ չնշն կապ ունի Ներկայումս
այդ վարդապետութիւնը սովորաբար լամա-
յականութիւն անունն է կրում, որը դարձեար
տիրէտական լամա խօսքի արմատից է ծա-
գում: Տիրէտական քահանայագիտութիւնը
հաստատ կազմակերպութիւն ստացաւ 1419
թուին մեծ Տաօն-Կաթից, որի անձնաւորու-
թեան հետ շատ առասպեկներ են կապված
Ինչպէս և Բուդդան, Տաօն-Կաթի իրեկ թէ
կրյսից է ծնված եղել: Լհասի մօտիկ Հալդան
վանքում, ուր թաղված են նրա նշխարբները:
Տաօն-Կաթի ուրուականը շրջում է երկների և
երկրի մէջ, և ժամանակ առ ժամանակ աս-
տուածայայտնութիւններ է անում, որոնց
միտքը և էութիւնը բացատրում են լամանելը
Սուրբ Տաօն-Կաթի, երբ գեռ մանուկ էր և
յայտնի իր մտաւոր ընդունակութիւններով
հեռու արևմուտքից նրա հայրենիքը մի խոր-
հրդաւոր այլազգի այցելեց: Նորեկ օտարերկ-
րացու գիտութիւնը մինչև այն աստիճան յա-
փշտակեց մանուկ Տաօն-Կաթի երևակայու-
թիւնը, որ նա հոգով և սրտով մտերմացա-
իր վարժապետի հետ, և վերջինիս մահից յե-
տոյ շարունակեց գործել և քարոզել նրա ուղ-
ղութեամբ և հոգով: Թէ ընդհանրապէս այս
պատմութիւնից և թէ մանսաւորապէս տեղա-
կան այն աւանդութիւնից, որ Խորհրդաւոր
այլազգին իբր թէ մեծ քիթ է ունեցել, մի՛
քանի արևելագէտներ եղբակացնում են, որ
Տաօն-Կաթի մնվել և դաստիարակվել է միջ-
նազարեան այն քրիստօնեայ միասիօներների
ազգեցութեան տակ, որոնք քաջութիւն են ու-
նեցել Ասիա մտնելու, մանաւանդ որ տիրէ-
տական և հոգմէտական եկեղեցիներում կատար-
վող արարողութիւնների մէջ նմանութիւն են
սպառում Յաւենան ունաւ աստիճան թէ տա-

Հնը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
ցի կիրակի և տօն օրերից)։
Թիւն ընդունվում է ամեն լիզուով։
ըստթիւնների համար վճարում են
անչիւր տողատեղին 10 կոպէկ։
ՏԵ, Ե Ց Օ Կ Ն Ա 253.

կը քննէ գործը, իսկ սա նշանակում է, թէ նա կարող է կորցնել ամբողջ հունձը, քանի որ թիւրքաց դատարանները չեն շատպում. իսկ եթէ գիւղացին նոյն իսկ այդ ըլսվեն էլ անէ, մի և նոյն է նա ոչինչ չետանի, որովհետև կատարանը անփոփոխ գործ կը ռում է յօգուտ կապալառուի, որ կարողանում է գաղղործ տալ դատաւորին աւանդական բախչիցը. Բնականարար քանի որ այս սիմոնինը չի վերացվի, քանի որ գիւղացին համոզված չլինի, որ իրան չեն կողոպտի օրէնքի իմստ հիման վրա, մինչև այդ խաղաղորդին չլինի ոչ Մակեդոնիայում, ոչ Հայաստանում. Մասնաւորապէս այս հարցը հասունացել է մահաւանդ Մակեդոնիայի համար. Եթէ Եւրոպան մի անգամ էլ թոյլ կը տայ, որ մակեդոնացի գիւղացիների աշխատանքով հարստանան թիւրք կապալառուները, աւելի վատ բաների պէտք է սպասել.

Տասսանորդական սիստեմը, մանաւանդ կապալառուները շատ անգամ են նկարագրված, նոյն իսկ Թօմաս Էֆէնդիների նման տիպեր էլ են տուել գրականութեան: Շատ բան է ասված, շատ բան է գրված. բայց սիստեմը մը նում է, որովհետև ասիական բարբարոս անշարժութիւնը ուրիշ սիստեմ գտնել չէ կարողանում: Եւ որովհետև անկարող ազգերը խնամակալութեան տակ են առնվում, այդ պատճառով էլ Եւրոպական պետութիւնները, ինչպէս հաղորդում է գերմանական լրագիրը, ծրագրել են մի թեթև լէֆօրմ:

Հասկանալով այդ բոլորը, ասում է նա, պետութիւնները արգէն մշակել են տասանորդական սիստեմի բարեկիուութեան մի նախագիծ և առաջարկել են Բ. Դրան։ Բարենորոգման էութիւնն այն է, որ համայնքը վճարում է կառավարութեան տասանորդի գումարը փողով և այդ գումարը բաժանում է ինքը իր անդամների մէջ, չը դիմելով կապալառուների օգնութեան։ Մնում է սպասել թէ ինչպէս կը վերաբերվի Բ. Դուռը այդ ծրագրին։

Այս, դա է մեծ հարցը:

Պետական խորհուրդը, ինչպէս յայտնի է, բացատրեց, որ ոչ ոք չէ կարող արգելել որ տօն օրերին մարդիկ աշխատեն: Աս առիթով

պէս, Տաօն-Կարի Տիբէտում տիրապետող ներկայ կրօնի Նախահայրն է Եղեծ, որովհետև նա է վերանորոգել լամաների տապալված հիեռարքիստիան և որոշել կրօնական կուլտի արտաքին ձևը, նա է սահմանել, որ հոգևորականութերը պատկելու իրաւունք չունենան, նա է կզերքականութեան անհուն իրաւունքները առաջնահայր Տիբէտում տիրապետող ներկայ կրօնի Նախահայրն է Եղեծ, որովհետև նա է վերանորոգել լամաների տապալված հիեռարքիստիան և որոշել կրօնական կուլտի արտաքին ձևը, նա է սահմանել, որ հոգևորականութերը պատկելու իրաւունք չունենան, նա է կզերքականութեան անհուն իրաւունքները

ստեղծել, համեմնլով տեղական վարդապետութեանը, թէ միայն բարեպաշտներն են կարող իրանց մէջ մարմնացնել Բուզդային։
Դաւանաբանութեան մէջ Բուզդան հասարակ մարդ չէ, այլ մարդացած աստուածութիւն։ Հետո ներկայումս էլ աւելի բարեպաշտ մարդիկ իրանց անսարատութեամբ կարող են աստուածութեան արժանանալ։ և մահից յետոյ դարձեալ վերածնվել և մարդկային պատկեր ստանալ։ Այդ տեսակ սուրբ մարդիկ երբ մեռնում են, մի քանի ժամանակից յետոյ նըրան հոգին երևում է մի որ և իցէ մասուկի մէջ, որը և սկսում է յայտնի հրաշքների միջոցով երևան հանել իր աստուածութիւնը։

Ներկայումս բռւղպայական աշխարհում աստուածութեամբ մարմնացած մի քանի մանուկներ կան, որոնք որպէս սուրբեր, երկրպագութեան և ուխտագնացութեան առարկայ են դարձել: Ահա գալայ-լամայի թեկնածուները այդ մանուկներն են: Բաւական տարօրինակէ, որ այս կենդանի աստուածները աւելի նըշանակութիւն ունեն, քան թէ նրանց նախահայր Տօնն-Կարէն, որը թէկ շարունակում է կենդանի մնալ, բայց և այնպէս երկրորդական դեր է կատարում, որովհետև առաջին գերը հասի ներկայ գալայ-լամային է պատկանում, որը մարմնացած Պադմապակի պատմական սուրբն է—այն սուրբը, որ Տօնն-Կարից շատ առաջ բռւղպայականութիւն է մտցրել Տիրէտ: Ինչպէս հրէաները սպասում են մեսսիային, տիբէտցիները նոյնպէս հեռու ապագայուս պատմում են Բուդպային:

րութիւնը և մարդասիրութիւնը մեծ կակածէ վեցինում: Ենապօնական զինուորները, որոնք չեն զայլում օֆիցիեների կողմէց, անգթութեամբ ոչ մի բանով չեն տարբերում Ասիայի հին բարբարուններից: Ենապօնական ժողովուրութ բաւականաչափ դաստիարակված չէ, որ կարող զանայ տեղ գրաւել արևոտւթեան լուսաւոր ադգերի մէջ: Զօրքի հրամանատարը պարզեց գէորգան իաշ երորդ աստիճանի պիտօնեան զնդի դրազուն վօլովին, որ ծալվելով իրեւ չինացի, նորից վերագրած հայոնացիների գրաւած տեղու, պատահեց ենապօնական խուզարկութ խմբին 13 հոգուց, որոնց հարցու գործ արեցին Վոլովից ուսուների ոյժերի և անդաւորութեան մասին. այս ժամանակ Վոլովի հանց ատրճանակը սպանեց մի բան մարդ կախաւ ենապօնացի հեծեալի ձիով: Զինացիները հազորդում են, որ կաֆանուուի կուռւ ենապօնական աջ թիւ ահապին վասնեց կրեց, պարզից բոլոր փամիուշները և գործիքները սկսեց դէն շարտեր սայից բանամանակ սարսափուլ: Ենապօնացիները շարու նախում են արուածել գործիքներով, որոնք պարեիս տանիս են թունաւոր զարեր, որ արդիվում է միջազգային համաձայնութեամբ:

ՄՈՒԴԻԵՆ: Վերջին ժամանակ նկատուում է խունիուն ու թիւ ահապին հրամակամ հրամակամբերի գործունէութեամբ, պայց, շնորհի ահամանապահ դորի աշարջութեամբ, հրոսակախմբերի գործունէութեամբ մասում է առանց հետևանքի հունիունիները ամեն տեղ մեծ կորուսներ են ունենում: «Փօսուիչ Տէլյունգ» լրագրի թըրթակից հազորդում է Զիթուից, որ ենապօնական վիստոր բանակում սպասում են նոր արձակութեամբ ուսուների կողմից:

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութեամբ և անապահնի և Գինապահ մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ՍՈՒԱԼԻՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութեամբ և անապահնի և Գինապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում, այս պատճառով էլ ենապօնացիները ուղարկեցին իրանց կանաց և երեխաներին աւելի ապահով դէպի արևոտան ծովեկերը:

ԽԱՆԱԿԱՆ: Սախալինում խաղաղութիւն է տիրու:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Վետակայի փոխ-հանանդապահ Միտրոֆան Միտրոֆանովիչ արդաւութիւն է 28 դ.

ԴԻԱՆԶԱՆ: Փոքրաթիւ զօրամբեր շարու նակում են անհանգստացնել աղաքանակութիւն և անապահնի մէջ տեղում